

EUROOPA KESKPANK

Euroopa Keskpannga järelevalvenõukogu liikmete tegevusjuhend

(2015/C 93/02)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga 19. veebruari 2004. aasta otsust EKP/2004/2, millega võetakse vastu Euroopa Keskpannga kodukord⁽¹⁾, eelkõige selle artikli 13e lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013⁽²⁾ artikli 19 lõike 1 kohaselt peavad Euroopa Keskpannga järelevalvenõukogu liikmed (edaspidi „järelevalvenõukogu liikmed“) täitma oma ülesandeid sõltumatult ja objektiivselt liidu kui terviku huvides ning ei küsi ega võta vastu juhiseid liidu institutsioonidelt ja organitelt, liikmesriikide valitsustelt ega muudelt avalik- või eraõiguslikelt isikutelt.
- (2) Määruse (EL) nr 1024/2013 artiklis 25 on sätestatud Euroopa Keskpannga (EKP) teostatava usaldatavusnõuete täitmise järelevalve konkreetsete ülesannete ning rahapoliitikaga seotud ülesannete ja muude ülesannete lahususe põhimõte, et vältida huvide konflikti ja tagada, et neid funktsioone täidetakse vastavalt kohaldatavatele eesmärkidele.
- (3) Määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 31 lõike 3 kohaselt peab EKP kehtestama ja hoiaks kehtivana terviklikud ja formaalsed menetlused, sealhulgas eetikamenetlused ja proportsionaalsed ajavahemikud, et hinnata eelnevalt ja hoida ära võimalikke huvide konflikte, mis tulenevad järelevalvenõukogu liikmete asumisest uuele tööle kahe aasta jooksul, ning näeks ette asjakohase avalikustamise kehtivate andmekaitse-eeskirjade kohaselt. Need menetlused ei piira rangemate siseriiklike eeskirjade kohaldamist. Riiklike pädevaid asutusi esindavate järelevalvenõukogu liikmete puhul toimub nende menetluste kehtestamine ja rakendamine kooskõlas riiklike pädevate asutustega. Lisaks ei piira need menetlused järelevalvenõukogu esimehe, aseesimehe ja nelja EKP esindaja töölepingutingimuste kohaldamist, mis sisaldavad samuti sätteid töölepingute vaheperioodi kohta.
- (4) Euroopa Keskpannga kodukorra artikli 13e lõike 2 kohaselt peab iga järelevalvenõukogu liige tagama, et temaga kaasas olevad isikud, asendajad ja tema keskpannga esindajad, kui riiklik pädev asutus ei ole keskpank, allkirjastavad deklaratsiooni tegevusjuhendi järgimise kohta enne järelevalvenõukogu koosolekul osalemist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA TEGEVUSJUHENDI:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1.1. Käesolevat tegevusjuhendit kohaldatakse järelevalvenõukogu liikmetele nende ülesannete täitmisel järelevalvenõukogu liikmetena ja järelevalvenõukogu juhtkomitee liikmetena. Seda kohaldatakse sõnaselgelt sätestatud juhtudel ka nendega kaasas olevatele isikutele, asendajatele ning riikide keskpankade esindajatele, kui riiklik pädev asutus ei ole keskpank (edaspidi „teised järelevalvenõukogu koosolekul osalejad“), kui nad täidavad oma ülesandeid, mis on seotud järelevalvenõukoguga ja järelevalvenõukogu juhtkomiteega.

1.2. Käesolev tegevusjuhend ei takista kohaldamast rangemaid riigisiseseid eeskirju ega EKP töölepingutingimusi, sealhulgas eraviisiliste finantstehingute eeskirju, isikute suhtes, kes kuuluvad käesoleva tegevusjuhendi kohaldamisalasse oma positsiooni tõttu riiklike pädevate asutuste või osalavate liikmesriikide keskpankade esindajatena või EKP liikmetena.

⁽¹⁾ ELT L 80, 18.3.2004, lk 33.

⁽²⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpanngale eriülesanded seoses krediidiastutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

*Artikkel 2***Aluspõhimõtted**

2.1. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad järgivad eetilise käitumise kõrgeimaid standardeid. Oma kohustuse täitmisel oodatakse neilt ausat, sõltumatut, erapooletut ja diskreetset tegutsemist ilma isiklike huvideta. Nad peavad silmas oma ülesannete ja kohustuste tähtsust, võtavad arvesse oma ülesannete avalikku laadi ning käituvad viisil, mis hoiab ja suurendab avalikkuse usaldust EKP vastu.

2.2. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad täidavad oma kohustusi ranges vastavuses Euroopa Liidu lepinguga ning Euroopa Liidu toimimise lepinguga, Euroopa Keskpangade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirjaga (edaspidi „EKPS põhikiri“), määrusega (EL) nr 1024/2013, Euroopa Keskpanga kodukorraga ning Euroopa Keskpanga järelevalvenõukogu kodukorraga ⁽¹⁾.

2.3. Ühtse järelevalemehhanismiga seotud seisukohtade avalikul esitamisel võtavad järelevalvenõukogu liikmed nõuetekohaselt arvesse oma rolli ja kohustust järelevalvenõukogus ning eelkõige märgivad selgelt, kas nad esinevad riiklike pädevate asutuse esindajatena, järelevalvenõukogu liikmetena või eraviisiliselt.

2.4. Järelevalvenõukogu liikmed ning teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad täidavad oma kohustusi ning esinevad avalikel üritustel järelevalvenõukogu kui EKP sisemise kollektiivse organi esindajatena. Nad kooskõlastavad järelevalvenõukoguga avalikkusele kõnedes, kirjalikult või suuliselt või muu kommunikatsioonikanali kaudu edastatavad sõnumid. Samuti kooskõlastavad nad järelevalvenõukoguga kõik määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 20 kohaselt korraldatavad esinemised Euroopa Parlamendi ja eurorühma kuulamistel ning nimetatud institutsioonidele esitatavad aruanded ning samuti määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 21 lõike 3 kohaselt toimuvad arutelud riikide parlamentidega.

*Artikkel 3***Lahusus rahapoliitikast**

3.1. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad austavad EKP finantsjärelevalve ülesannetega seotud poliitika ning rahapoliitika ja muude konkreetsete ülesannete lahusust ning järgivad määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 25 lõike 3 alusel vastu võetud finantsjärelevalve ja rahapoliitika lahusust käsitlevaid EKP sise-eeskirju.

3.2. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad võtavad oma ülesannete täitmisel arvesse määrusega (EL) nr 1024/2013 kehtestatud eesmärke ega sekku EKP muude ülesannete täitmisega.

*Artikkel 4***Sõltumatus**

4.1. Määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 19 lõike 1 kohaselt täidavad järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad neile antud ülesandeid sõltumatult ja objektiivselt liidu kui terviku huvides vaatamata oma päritoluriigi või isiklikele huvidele ning nad ei küsi ega võta vastu juhiseid liidu institutsioonidelt ja organitelt, liikmesriikide valitsustelt ega muudelt avalik- või eraõiguslikelt isikutelt.

4.2. Eelkõige täidavad järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad neile antud ülesandeid ilma ebakohaste poliitiliste ja äriliste mõjutusteta, mis võib mõjutada nende isiklikku sõltumatust.

4.3. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad loobuvad töödest ning astuvad tagasi kõikidelt ametikohtadelt, mis võivad ohustada nende sõltumatust või pakkuda neile võimalust kasutada piiratud juurdepääsuga teavet.

⁽¹⁾ ELT L 182, 21.6.2014, lk 56.

*Artikkel 5***Eraviisiliste finantstehingute reeglid**

5.1. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad ei kasuta vahetult ega kolmandate isikute kaudu neile kättesaadavat konfidentsiaalset teavet eraviisiliste finantstehingute tegemiseks omal riisikol ega teiste isikute arvel.

5.2. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad seavad oma isikliku vara, st tavalist isiklikku ja perekondlikku kasutust ületava vara haldamiseks sisse ja hoiavad kehtivana kohase korra, mis tagab järelevalvenõukogu liikme sõltumatuse ja huvide konflikti puudumise ning on takistuseks piiratud juurdepääsuga teabe kasutamisele.

5.3. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad järgivad EKP poolt EKP töötajate suhtes kehtestatud eraviisiliste finantstehingute eeskirju. Riiklike pädevate asutuste esindajatest järelevalvenõukogu liikmete puhul järgitakse selliste eraviisiliste finantstehingute reeglite täitmisel ja seirel ka kohalduvaid siseriiklikke menetluseeskirju.

*Artikkel 6***Vara deklareerimine**

Kui riigisisestes eeskirjades puudub vara deklareerimise nõue, esitab järelevalvenõukogu liige EKP presidendile kolme kuu jooksul ametisse astumisest või kolme kuu jooksul käesoleva tegevusjuhendi jõustumisest kirjaliku selgituse, milles on ära toodud tema vara, otsene või kaudne osalus kõikides äriühingutes ning tema vara haldamise oodatav korraldus järelevalvenõukogu liikme ametis oleku ajal. Neid kirjalikke selgitusi koos kohaldatavate riigisiseste eeskirjade kohaselt nõutavate varadeklaratsioonidega uuendatakse igal aastal.

*Artikkel 7***EKP eetikakomitee arvamus**

7.1. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad taotlevad EKP eetikakomitee arvamust kahtluse korral, mis puudutab käesolevas tegevusjuhendis sätestatud reeglite praktilist kohaldamist.

7.2. Järelevalvenõukogu liikmeid ja teisi järelevalvenõukogu koosolekutel osalejaid ning samuti EKPD ja riiklikku pädevat asutust või riigi keskpanka, keda arvamust taotlenud järelevalvenõukogu liige või muu järelevalvenõukogu koosolekul osaleja esindab, teavitatakse EKP eetikakomitee antud arvamuste põhimõtetest ja põhjendustest ilma ühtegi järelevalvenõukogu üksikut liiget või muud osalejat identifitseerimata.

*Artikkel 8***Ametikohtade vaheperiood**

8.1. Järelevalvenõukogu liikmed teavitavad EKP presidenti oma kavatsusest asuda tasu eest või tasuta tööle kahe aasta jooksul pärast oma ametikohalt lahkumist. Nad võivad asuda töökohale:

- a) EKP vahetu järelevalve alla kuulavas krediitiasutuses pärast ühe aasta möödumist järelevalvenõukogu liikme staatuse lõppemise kuupäevast;
- b) krediitiasutuses, mis ei kuulu EKP vahetu järelevalve alla, kui sellega seoses on või näib olevat huvide konflikt, pärast ühe aasta möödumist järelevalvenõukogu liikme staatuse lõppemise kuupäevast;
- c) krediitiasutuseks mitteolevas institutsioonis, välja arvatud juhul, kui sellega seoses on või näib olevat huvide konflikt, millisel juhul võib sellise tööga alustada ainult pärast kuue kuu möödumist nende järelevalvenõukogu liikme staatuse lõppemise kuupäevast.

8.2. Teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad teavitavad EKP presidenti oma kavatsuses asuda tasu eest või tasuta tööle ühe aasta jooksul oma asjaomase staatuse lõppemisest. Nad võivad asuda tööle:

- a) EKP vahetu järelevalve alla kuulavas krediitiasutuses pärast kuue kuu möödumist järelevalvenõukogus osalemise lõppemise kuupäevast;

- b) krediidasutuses, mis ei kuulu EKP vahetu järelevalve alla, kui sellega seoses on või näib olevat huvide konflikt, pärast kuue kuu möödumist järelevalvenõukogus osalemise lõppemise kuupäevast;
- c) asutuses, mis ei ole krediidasutus, välja arvatud juhul, kui sellega seoses on või näib olevat huvide konflikt, millisel juhul võib sellel töökohal alustada ainult pärast kolme kuu möödumist järelevalvenõukogus osalemise lõppemise kuupäevast.

8.3. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad taotleavad EKP eetikakomiteelt arvamust töölepingute vaheperioodi kohaldamise kohta käesoleva artikli alusel. EKP eetikakomitee võib oma arvamuses soovitada käesolevas artiklis sätestatud vaheperioodist loobumist või selle lühendamist, kui pärastisest töötamisest tuleneva huvide konflikti võimaluse on võimalik välistada.

8.4. Seoses artikli 8 lõike 1 punktiga a ning lõike 2 punktiga a võib EKP eetikakomitee oma arvamuses samuti soovitada pikendada töölepingute vaheperioodi maksimaalselt kahe aastani järelevalvenõukogu liikmetele ning ühe aastani teistele järelevalvenõukogu koosolekutel osalejatele, kui see on kohane olukorras, kus pärastisest töötamisest tuleneva huvide konflikti võimalust ei ole võimalik välistada pikemal perioodil.

8.5. Järelevalvenõukogu liikmetele ja teistele järelevalvenõukogu koosolekutel osalejatele maksavad nende tööandjaks olevad institutsioonid töölepingute vaheperioodil kohast hüvitist. Seda hüvitist makstakse olenemata sellest, kas isik võtab vastu tööpakkumise. Vastavalt võivad järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad taotleda EKP eetikakomiteelt arvamust töölepingute vaheperioodi hüvitise kohase suuruse kohta.

8.6. Lõigete 3, 4 ja 5 alusel antavad EKP eetikakomitee arvamused esitatakse järelevalvenõukogule arutamiseks. Seejärel annab järelevalvenõukogu soovitus vastavale riiklikule pädevale asutusele või riigi keskpangale, kes teatab järelevalvenõukogule igast takistusest selle soovitusel rakendamisel.

Artikkel 9

Huvide konflikt

9.1. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad väldivad kõiki olukordi, mis võivad põhjustada või milles võidakse näha huvide konflikti. Huvide konflikt tekib, kui järelevalvenõukogu liikmetel ja teistel järelevalvenõukogu koosolekutel osalejatel on nende ülesannete erapooletut ja objektiivset täitmist potentsiaalselt mõjutavaid era- või isiklikke huve, sealhulgas võimalus saada hüve või soodustus endale, oma pereliikmetele või tunnustatud elukaaslastele.

9.2. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad peavad teatama igast huvide konfliktist või sellena näivast olukorrast kirjalikult järelevalvenõukogule ning need liikmed ei osale selle olukorraga seotud arutelul ega häälletamisel.

Artikkel 10

Kingitused ja muud hüved

10.1. „Kingitus“ hõlmab kõiki rahalisi või rahaliselt hinnatavaid hüvesid ja soodustusi, mis on seotud järelevalvenõukogu liikmete või teiste järelevalvenõukogu koosolekutel osalejate kohustustega, kuid mille näol ei ole tegemist kokkulepitud hüvitisega osutatud teenuste eest, ning mis antakse või mida pakutakse järelevalvenõukogu liikmetele või teistele järelevalvenõukogu koosolekutel osalejatele või nende pereliikmetele või tunnustatud elukaaslastele.

10.2. Kingituse vastuvõtmine ei tohi ühelgi juhul kahjustada ega mõjutada järelevalvenõukogu liikme objektiivsust ega tegevusvabadust ega anda alust saaja või vastuvõtja sobimatuks kohustuseks või ootuseks. Tagasi tuleb lükata järelevalve alla kuuluvate üksustega seotud kingitused väärtusega üle 50 euro ning avaliku sektori kingitused, mille väärtus ületab tavapäraselt ja kohaseks peetavat väärtust. Kui konkreetses olukorras ei ole võimalik sellist kingitust tagasi lükata, tuleb see anda EKP-le, riiklikule pädevale asutusele või riigi keskpangale, mida asjaomane järelevalvenõukogu liige või järelevalvenõukogus osaleja esindab, välja arvatud juhul, kui 50 eurot ületav osa kingituse väärtusest antakse üle EKP-le, riiklikule pädevale asutusele või riigi keskpangale. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad ei võta vastu sagedasi kingitusi samast allikast.

*Artikkel 11***Kutsete vastuvõtmine ja sellega seotud maksed**

11.1. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad, pidades meeles oma kohustusi seoses sõltumatus põhimõtte järgimise ja huvide konflikti vältimisega, võivad võtta vastu kutseid konverentsidele, vastuvõttudele või kultuurisündmustele ning nendega seotud meelelahutussündmustele, aktsepteerides seejuures kohaseid vastuvõtuteenuseid, kui nende osalemine üritusel on kooskõlas nende kohustuste täitmise või toimub EKP huvides. Nad peavad suhtuma kutsetesse kohase ettevaatusega.

11.2. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad lükkavad tagasi kutsed ja maksed, mis ei ole kooskõlas nende reeglitega, ning teavitavad oma vastaspooli kohalduvatest reeglitest.

*Artikkel 12***Eraviisiline tegevus**

12.1. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad tagavad, et nende võimalik eraviisiline tasuline või tasuta tegevus ei mõjuta negatiivselt nende kohustusi ega kahjusta EKP mainet.

12.2. Näiteks võivad järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad tegeleda õpetamise ja akadeemilise tegevusega ning muu tegevusega, kui need ei ole seotud järelevalve alla kuuluvate üksustega. Nad võivad võtta vastu tasu ja kuluhüvitisi sellise eraviisilise ja ilma EKP osaluseta toimuva tegevuse eest, kui tasu ja kuluhüvitised on vastavuses tehtud tööga ning jäävad tavapärastesse piiridesse.

12.3. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad teatavad igal aastal eetikakomiteele kirjalikult kogu oma eraviisilisest tegevusest ning kõikidest tasudest, mis nad on saanud oma ametisoleku ajal täidetud väliste avalike ja eraülesannete eest.

12.4. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad märgivad seoses oma teaduslike ja akadeemiliste töödega selgelt, et need on tehtud eraviisiliselt ega esinda EKP seisukohti.

*Artikkel 13***Abikaasa või tunnustatud elukaaslase tasustatav töö või muud kohustused**

Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad teatavad viivitamatult eetikakomiteele oma abikaasa või tunnustatud partneri tehtavast tasustatavast tööst või muudest kohustustest, mis võivad põhjustada või milles võidakse näha huvide konflikti või esineb kahtlus.

*Artikkel 14***Ametisladuse hoidmise kohustus**

14.1. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad järgivad EKPSi põhikirja artiklis 37, määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 27 lõikes 1 ning Euroopa Keskpanga kodukorra artiklis 23a sätestatud ametisladuse hoidmise nõudeid, mille kohaselt liikmed ei või avaldada avalikes kõnedes ega avaldustes meediale konfidentsiaalset teavet, mis puudutab veel ametlikult avaldamata järelevalvealaseid otsuseid.

14.2. Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks EKPSi põhikirja artiklis 37 sätestatud ametisladuse hoidmise kohustuse järgimine isikute poolt, kellel on juurdepääs liikmete teabele.

*Artikkel 15***Vastuolu riigiseste õigusnormidega**

Järelevalvenõukogu liikmed ja teised järelevalvenõukogu koosolekutel osalejad teavitavad EKP eetikakomiteed põhjalikult igast käesoleva tegevusjuhendi järgimise takistusest, sealhulgas takistusest, mis tuleneb vastuolust riigiseste õigusnormidega.

*Artikkel 16***Jõustumine**

Käesolev tegevusjuhend jõustub selle vastuvõtmisele järgneval päeval.

Frankfurt Maini ääres, 12. november 2014

Järelevalvenõukogu esimees

Danièle NOUY
